

FOLKETINGET

Europaudvalget

Den økonomiske konsulent

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 13. november 2012

Note om EU-kommissionens efterårsprognose 2012 for økonomien i EU.

Sammenfatning

EU-kommissionen udgiver to gange om året en prognose for økonomien i EU. I sin seneste efterårsrapport skriver Kommissionen, at **vækstudsigterne fra 2013 og 2014 er svage men positive**. Der er dog store usikkerhedsmomenter.

Der er stadig strukturelle problemer i flere medlemslande, og mistilliden på de finansielle markeder samt en **svag banksektor** er med til at dæmpe privat forbruget og investeringerne i EU. **Arbejdsløsheden** forventes derfor fortsat at være høj frem til 2014.

Forslag om oprettelse af en **bankunion** og ECBs beføjelser til at foretage **støtteopkøb af statsobligationer** er med til at dæmpe usikkerheden på markederne, og den fortsatte finanspolitiske konsolidering skaber også mere tillid. Der er således sket et **markant fald** i de særligt udsatte landes statsobligationsrenter.

Flere medlemslande har oplevet produktivitetsstigninger i produktionen og en **forbedring af konkurrenceevnen**. EU-kommissionen forventer derfor en lille stigning i væksten i 2013 på 0,4 pct. som følge af en øget nettoeksport. I 2014 forventes en noget større stigning i væksten på 1,6 pct., da effekten af de strukturelle reformer i flere medlemslande og tiltagene på EU-plan vil øge investeringerne og privat forbruget.

Indledning

EU-kommissionen udarbejder to gange om året en prognose for økonomien i EU, "European Economic Forecast". I sin seneste efterårsprognose for perioden 2012-2014 vurderer EU-kommissionen, at **økonomien i EU stadig er "på dybt vand"**.

1. Økonomien i EU er svag

Hovedtallene for økonomien i EU fremgår af **tabel 1** nedenfor.

Tabel 1. Hovedtal for økonomien i EU, 2012-2014

	2012*	2013**	2014**
BNP-vækst (pct.)	-0,3	0,4	1,6
Offentligt underskud (pct. af BNP)	-3,6	-3,2	-2,9
Offentligt strukturelt underskud (pct. af BNP)	-2,7	-2,0	-2,0
Offentlig gæld (pct. af BNP)	86,8	88,5	88,6
Betalingsbalancen (pct. af BNP)	0,4	0,9	1,1
Arbejdsløshed (pct. af arbejdsstyrken)	10,5	10,9	10,7
Inflation (pct.)	2,7	2,0	1,8

Kilde: EU-kommissionen, European Economic Forecast, efterår 2012.

Anm.: * angiver estimat, ** angiver prognose

Væksten i BNP i EU, der har været aftagende siden sidste halvdel af 2011, er fortsat aftagende i 2012 med negativ vækst på -0,3 pct., jf. **tabel 1**. Dette skyldes især fald i investeringerne og det private forbrug. Væksten forventes dog at være **svagt stigende fra 2013**, selvom prognosen herfor er spinkel. Udsigterne er bedre for 2014, selvom de stadig er beskedne på 1,6 pct.

De spinkle vækstudsigter gør, at **arbejdsløsheden** ikke forventes at falde indenfor prognoseperioden, og den ligger således på over 10 pct. frem til 2014.

Det offentlige underskud overstiger umiddelbart EU's egne traktatkrav til medlemslandene om et underskud på maksimalt 3 pct. af BNP i 2012 og 2013. Korrigeres der for konjunktoreffekter (**det strukturelle offentlige underskud**), er underskuddet stadig helt oppe på 2 pct. af BNP i både 2013 og 2014 (kravet til det strukturelle underskud er højest 0,5 pct. af BNP i medfør af Finanspagten)

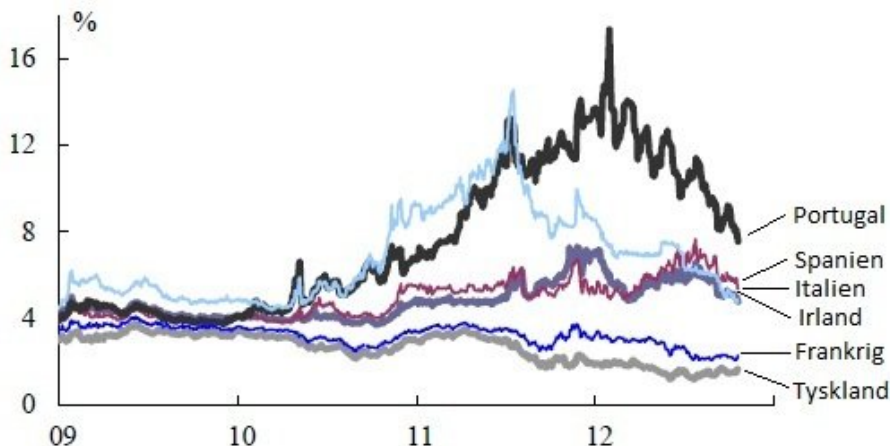
Den offentlige gæld ligger stadig højt, men stabiliserer sig på omkring 89 pct. af BNP efter 2013.

Økonomien er stadig præget af de ubalancer, der var i nogle medlemsstater før krisen, i form af **underskud på betalingsbalancen, offentligt underskud og stor offentlig samt privat gæld.**

Finansmarkederne er påvirket af stor usikkerhed blandt investorerne, og det giver et **lavt investeringsniveau.** Problemet med den store usikkerhed forsøger man at løse på EU-plan ved blandt andet at arbejde for en **bankunion** og tillade ECB at foretage **støtteopkøb af statsobligationer** på det sekundære marked.

Disse initiativer har været med til at skabe mere tillid til markederne, og resultatet ses allerede i form af **en indsnævring af rentespændet** på medlemslandenes statsobligationer – selvom forskellene stadig er store, jf. **figur 1.**

Figur 1. Renten på 10-årige statsobligationer i udvalgte EU-lande.

Kilde: EU-kommissionen, *European Economic Forecast*, efterår 2012.

Banksektoren er stadig præget af likviditets- og finansieringsproblemer, og mange banker har kun ganske små overskud. **Det betyder, at mange banker stadig er afhængige af finansiering gennem Eurosystemet.**

Problemerne i banksektoren spredt sig i form af kreditbegrænsning af investorer og forbrugere. Dette er altså med til at dæmpe væksten i både investeringer og privat forbrug.

2. Vækst fra 2013

På trods af strukturelle problemer og en lav tillid blandt investorer og forbrugere, forventer EU-kommissionen at der kommer lidt mere gang i væksten i

2013. **Det samlede BNP i EU ventes at stige med 0,4 pct. i 2013 og 1,6 pct. i 2014.**

Dette skyldes, at flere medlemslande har oplevet **produktivitetsstigninger** og en **forbedret konkurrenceevne**. Især peges på, at den effektive nominelle valutakurs er faldet samtidig med, at der er nedadgående pres på inflationen. Dette giver samlet en forbedring af den effektive reale valutakurs, og dermed en forbedring af konkurrenceevnen. **Væksten fra 2013 forudses derfor primært at være drevet af en stigning i eksporten.**

En stigning i eksporten afhænger af den økonomiske tilstand på eksportmarkederne, og det afgørende er altså, at den forudsagte vækst i den globale økonomi holder.

På grund af den lave vækst fra 2013 **vil arbejdsløsheden fortsat være meget høj**, jf. figur 1, og dette er med til at dæmpe vækstudsigterne.

Fra **2014** forventes en moderat vækst på 1,6 pct. Ifølge EU-kommissionen skyldes dette, at forholdene på arbejdsmarkedet forbedres samtidig med, at man vil se en positiv effekt af de strukturelle reformer, der i øjeblikket gennemføres i flere medlemslande.

Dette betyder samlet en højere indkomst hos forbrugerne og en større tillid hos investorerne. I prognosen fremgår det, at bidraget til væksten fra både privat forbruget og investeringerne stiger i forhold til bidraget i 2013.

Der er fortsat fremskridt i den **finanspolitiske konsolidering**, selvom denne er langsom. Det offentlige underskud i EU ventes at være på 2,9 pct. i 2014, hvilket er noget mindre end underskuddet på 3,6 pct. i 2012. Den offentlige gæld estimeres til omkring 89 pct. af BNP i 2014.

EU-kommissionen konkluderer, at selvom væksten ser ud til at stige fra 2013, er økonomien stadig svag, da store globale usikkerheder påvirker vækstudsigterne.

Med venlig hilsen

Victoria Julie Jessen / NH (3602)